

TRGOVSKA LIST

Časopis za trgovino, industrijo

Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za Ljubljana za četrt leta
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in se v Ljubljani.

LETO VI.

Telefon šte. 552

LJUBLJANA, dne 13. septembra 1923.

Telefon šte. 552

Štev. 108.

Dr. Fran Windischer.

Ob jubileju guvernerja Narodne banke gospoda G. Vajferta.

Guverner Narodne banke gospod Gorgio Vajfert praznuje te dni 50-letni jubilej svojega dela in svojo zlato poroko. Organizacije industrijalcev v Beogradu proslave v nedeljo, dne 16. septembra t. l. ta jubilej polstoletnega dela svečano. Prireditelji, na čelu jim predsednik industrijske komore gosp. Bajloni, so pozvali na to pomembno slavoje predstavnike gospodarskih korporacij iz cele države. Kralj sam se udeleži proslave. V nedeljo ob desetih dopoldan pozdravijo slavnostni odbor in zastopniki podjetij, v katerih aktivno sodeluje g. Vajfert, jubilarja na njegovem domu, od koder ga spremijo v veliko dvorano beogradske univerze, kjer bo svečana proslavitev 50 letnice.

Gospod Vajfert je rojen l. 1850 v Pančevu. Njegov oče je bil pivovarnar v Pančevu na Donavi ter se je preselil v Beograd, kjer je ustanovil takozvano kraljevo pivovarno. G. Vajfert je obiskoval v Pančevu ljudsko šolo in realko ter študiral pozneje v Budimpešti na trgovski akademiji in na strokovnih šolah na Bavarskem. Rad bi se bil posvetil znanstvu, ali na očetovo željo se je vrnil domov, da se posveti industriji in zlasti pivovarski stroki. Leta 1873 je že v Beogradu, kjer kmalu dogradil poleg stare očetove pivovarne veliko moderno tovarno na Topčiderskem brdu. Velika njegova pivovarna, ki je med vojno močno trpela, je bila po vojni obnovljena in je danes po svoji velikosti in uredbi v čast naši domači pivovarniški industriji.

V dobi, ko je začel gosp. Vajfert uveljavljati se na industrijskem polju, so bile v Srbiji tako politične kakor ekonomske prilike jako težavne. Na gospodarskem in finančnem polju je bilo treba vsepovsod orati ledino in graditi temelje. Mlad in energičen mož Vajfertove darovitosti in podjetnosti je navzlic vsem težavam začel intenzivno delo ter šel od uspeha do uspeha. Brzo si je znal pridobiti zaupanje gospodarskih krogov in stal kmalu v središču gospodarskih pokretov. V kratkem je zaslovel kot razumen iniciator in spreten organizator. Od početka v prvih gospodarskih vrstah je kmalu postal vodnik industrijalcev. Velikanske so njegove zasluge za razvoj in povzdigo obrtnosti v Srbiji. Posebno pozornost je že v mladih letih posvetil rudarstvu v Srbiji. Na polju rudarstva si je pridobil gosp. Vajfert za srbsko zemljo zaslug, ki so težko ocenljive. V rudarski stroki je g. Vajfert v resnici pionir za Srbijo, vzornik zdrave podjetnosti. Njegovo delo je bilo vseskozi smoteno. Sistematično in ciljno je vršil velike naloge, ki si jih je stavil. Težave pri tem in onem podjetju niso mogle zlomiti njegove energije. Njegovo preudarno in energično delo je imelo zlasti v premogovni stroki odlične uspehe. Mladi industriji v Srbiji je manjkalo kuriva. Že leta 1873 je odkril v Kostolcu velik premogokop. Na tem polju je potem nadaljeval sistematično svoje delo v raznih krajih. Trajne vrednosti so njegova

prizadevanja za odkritje živega srebra, svinca, srebra, zlata, magnetita. Za vsa ta podjetja je bilo treba velikih denarnih sredstev. V mladi Srbiji ni bilo zadostnih kapitalov na razpolago. G. Vajfert si je znal v težkih prilikah, ko je vladalo vse-spolšno nezaupanje v finančnih krogih proti Srbiji, pridobiti zaupanje inozemskih podjetnikov. Leta 1903 je v družbi s francoskimi podjetniki otvoril bakreni rudnik v Boru, ki je med največjimi na svetu.

G. Vajfert ni ostal le v pivovarniški in rudarski stroki. Njegova delavnost je bila vsestranska. Pri vseh važnejših gospodarskih pokreth je sodeloval, ako ne sam kot ustanovitelj in podjetnik, vsaj kot svetovalec in mentor. Živahno je delaven v gospodarskih organizacijah. Dolga leta stoji na čelu Industrijske komore v Beogradu, katere častni predsednik je danes. V finančnih krogih je bila kmalu utrjena njegova veljava. V mladih letih je že avtoriteta, zanesljiv svetovalec tudi vladi in finančnim ministrom. Ponovno mu je bila prilika vstopiti aktivno v vladu kot minister. Odklonil je dosledno vse ponudbe; bil pa je vsaki vladi izkušen svetovalec v finančnih in gospodarskih vprašanjih. Dosledno je zastopal stališče: Privrednik ne sme postati minister, ne sme aktivno v politiko.

Leta 1883 je postal vice-guverner Narodne banke in ostal na tem mestu do leta 1892. Potem je bil izbran za guvernerja Narodne banke in je na čelu tega našega prvega finančnega zavoda še dandanes. V najtežjih časih je spretno vodil usodo Narodne banke ter je s svojim umnim vodstvom v prvem redu pripomogel do tega, da se je zavod iz skromnih začetkov razvil do današnjega mogočnega obsega. Guverner Vajfert je blesteči vzgled moža dela in živa priča, da mora vztrajno in premišljeno delo voditi do trajnih uspehov. Danes je že visoko v letih, pa tudi sedaj ne smatra svoje visoko mesto samo za častno mesto. Vsak dan je redno na delu in redno opravlja številne posle svojega postranskega delokroga. On je banki v resnici vodnik in njen najmarljivejši delavec. Med njegove največje zasluge je šteti brezdvomno dejstvo, da si je znal izbrati za svoje sodelavce prave moze in da je vsposobil zavod, da je mogel brez večjih težav po prevratu hitro prevzeti mogočno narasle posle v naši veliki Jugoslaviji.

Vajfertovo ime se izreka z največjim spoštovanjem. Vsak ve, kolike zasluge ima za domovino ta veliki industrijalec in finančnik. Ko prihodnjo nedeljo proslavi ta naš gospodarski velikan 50 letnico svojega mnogostranskega dela, se bo ves naš narod v udanosti spominjal svojega dobrega vodnika na finančnem in gospodarskem polju ter mu bo po svojih predstavnikih v iskrenih čestitkah izrekal hvaležno za hvalo za njegovo blagoslovljeno delo. Bog čuvaj in živi guvernerja naše Narodne banke še mnoga srečna leta!

Naše poštno omrežje.

Skupina prometnih zvez, po katerih se redno prevaža pošta, imenujemo v obče poštno omrežje, ki obsega v širšem pomenu celo območje svetovne poštne zveze, v ožjem pa teritorije v njej včlanjenih držav.

Svetovno-poštno omrežje upravlja po smernicah medsebojnih dogovorov osrednji urad poštno-svetovne zveze v Bernu, ureditev poštne zveze lastnega območja pa je zadeva poštne uprav v posameznih državah.

V poštne omrežju leži pravzaprav težišče poštne obrata, od vzdrževanja rednih zvez v njem je odvisna presoja o kakovosti poštnega zavoda.

Poštno omrežje naše države je grafično izraženo v uradnih pregledih, ki jih izdaja vrhovna poštna oblast v obliki zemljevidov, na katerih so lepo čedno vse poštne zveze od kraja do kraja začrtane; posebni uradni pripomočki izpopolnjujejo to grafično tabelo z natanko navedbo spojev, prometnih časov i. t. d.

To je teoretična stran vprašanja poštne omrežja, ki ga rešujejo iz za zelene mize merodajni činitelji poštne oblasti v posebnih takozvanih »kurznih biroih«. Poštne prevaže se vrši pri nas iz tega vidika t. j. akademski popolnoma brezhibno,

in ko bi se naše vedno kritikajoče občinstvo zadovoljilo s teorijo, bi ne bilo ne v tem in ne v drugem oziru pritožb proti pomanjkljivosti našega poštne podjetja. Ali žile, ki so čedno polegane na papirju, žalibože v resnici niso oživovaljene, manjka jim krvi, ki bi oživila promet, kakor ga potrebujemo za poštno podjetje.

Fiskalna ozkosrčnost poštne uprave ne pripušča investicij za vzdrževanje prometnega omrežja v obsegu, ki bi odgovarjal zahtevam trgovine in industrije; brez premisleka se prekinejo ali poslabšajo poštne zveze, samo ker »ni kritja«.

Podjetju se sušijo žile, obrat hira in kar mu ostaja še življenskih sil, to opeša pod sistemom, ki pošto izmolzava in jo izkorišča ter ji odteguje sredstva za vzdrževanje prometnega omrežja.

Uprava ni v pravih rokah, manjka ji strokovnega vodstva, omejena je z ozkosrčnimi nazori trdovratnega birokratizma.

Pošta naj ostane prometni zavod tudi pri nas, njena uprava zaščitnica lastnih interesov in pospeševalno središče za razvoj tega zavoda, ne pa zatočišče birokratizma, ki rešuje prometna vprašanja po aktih in eks-hibitih.

Švicarski frank.

Če računamo razne valute in jih primerjamo s švicarskim frankom, opazimo precej zmanjšano vrednost te valute. Ni sicer veliko, vendar pa zadostuje, da izgubi švicarski frank vlogo kontinentalnoevropskega zlatnega nadomestila. Pravijo, da je imel to vlogo po krivici. V Švici sami se to dobro poznajo. Zmanjšana vrednost njene valute v prekmorskih deželah je ustavila znižanje cen onih izdelkov, ki so napravljeni popolnoma ali pretežno iz prekmorskih surovin. Izenačenje potom nabave izdelkov iz sosednjih dežel s slabšo valuto je zmeraj težavnejše, končni rezultat so zvišani življenjski stroški. Znižanje delavskih plač se je popolnoma ustavilo. Nekatere kvalitetne industrije so precej trpele, tako posebno industrija zlatih, srebrnih in platinastih ur. V manjšem obsegu se pozna to v svileni industriji, zlasti zato, ker se je dvignil japonski jen in je tam Švica kupovala svilo v večjih množinah.

Najvažnejši je pa učinek na švicarskem kapitalnem trgu. Navadili smo se, da vidimo v Franciji evropskega rentirja. Absolutno je to sicer res, relativno ste bili pa Holandija in Švica v veliko večjem obsegu to, kar vidimo v Franciji; namreč gospodarstvu, kojih plačilna bilanca je v veliki izmeri odvisna od rednega prihoda obrestnih in dividendnih dohodkov onih kapitalij, ki so naložene v inozemstvu; Francija je slednjič vendarle velika agrarna država z močnim notranjim gospodarstvom, kakor ga Holandija in Švica nimata. V inozemstvu naloženi švicarski kapital je donosil po cenitvah vsako leto pol milijarde frankov obresti in dividend; od tega niso živeli samo rentirji, temveč tudi široki sloji trgovskega in rokodelskega srednjega stanu. Potem je pa v Švici doma tudi francoski tip kmeta, rokodelskega mojstra in malega trgovca, ki je obenem v večji ali manjši izmeri tudi lastnik akcij v ino-

zemstvu. Ne glede na velika središča, ki jih pa v Švici ni dosti, je ves švicarski mestni in deželni srednji stan prepojen s takimi napolrentirji. Ta inozemski švicarski kapital pa seveda ni bil naložen na primer na Francoskem ali Angleškem, torej v deželah, kjer domači kapitalist sam lahko krije domačo potrebo po kapitalu; pač pa je bil naložen v Nemčiji, prejšnji Avstro-Ogrski, Italiji, Rusiji, v bližnjem orijentu in v prekmorskih deželah. Preračunjen v švicarske franke, je v Rusiji, Nemčiji, prejšnji Avstro-Ogrski in v orijentu naloženi švicarski kapital — prvotna njegova vrednost je znašala šest milijard zlatih frankov — danes morebiti kljub vsemu dviganju valute vreden komaj še 500 milijonov frankov; obresti so se od prejšnjih 300 do 350 letnih milijonov skrčile na kvečjemu 40 do 50 milijonov. Ta minus vpliva seveda na plačilno bilanco, 300 milijonov pač manjka. Na Francoskem sicer Švica pravzaprav nima dosti kapitala naloženega, a Pariz je bil za Švico izhodišče v Južno Ameriko, Vzhodno Azijo itd. Dohodki preko Pariza se pa glasijo na francoski frank in so danes za 60 odstotkov manjši. Tudi tukaj vidimo primanjkljaj in sicer letno okoli 100 milijonov frankov. K sreči za švicarsko gospodarstvo pa švicarski rentir obrestnega in dividendnega dohodka ne porabi popolnoma, temveč ga večinoma zopet na novo naloži. Če bi bilo švicarsko gospodarstvo tistih 500 predvojnih milijonov vsako leto porabilo, bi danes, ko vidimo vsakoletni primanjkljaj 400 milijonov, lahko govorili o katastrofi švicarskega franka.

Po teh velikih izgubah išče sedaj švicarski kapitalist ameriške papirje, prekmorske in pa take, ki se glasijo na angleški funt. Odkar je postal frank nestalen, je nastal nekak beg pred kapitalom. Ta beg pa seveda ni beg pred davkom. Bojijo se samo, da ne bi ob izboljšanju svetovne

konjunktura in nadaljnjem poslabšanju švicarske valute postali razni papirji, glaseči se na dolarje in funte, potem rudniški papirji in plan-tažni papirji predragi za nakup. Zlasti se zanimajo za plantažne vrednostne papirje v Holandski Indiji. Zato kar tekmujejo, da bi si kakor hitro mogoče nabavili take varne vrednosti. Velik del kapitala naložijo v inozemstvu na ta način, da razširijo inozemske filialke domačih industrijskih tvrdk. Tako naraščajo severoameriške filialke švicarskih tovarn vezene in čipk že več let sem dosti bolj, kakor pa glavne tvrdke doma. Francoske filialke švicarskih tovarn strojev se razvijajo hitreje kakor domače. Ne glede na ta takoj vidljiv tehniški razvoj se pa vrši premikanje obratnega kapitala, ki se kaže samo v kontih domačih tvrdk v knjigah švicarskih bank. Zaključek vsega tega razvoja je ne-nadna, negospodarska in prav nič utemeljena denarna pičlost na švi-

carskem kreditnem trgu. Tu vidimo edini, resnično posameznemu gos-podarskemu individuu čutiljivi učinek zmanjšane vrednosti švicarskega franka; kajti obresti v trgovini in prometu so večje, vrednost trdno obrestovanih švicarskih državnih pa-pirjev na borzah je manjša. Seveda so to samo mimoidoči činitelji; indu-strijske tvrdke, ki s švicarskimi bančnimi krediti financirajo bolj cvetoče filialke v Zedinjenih drža-vah, pač nimajo potrebe, da bi one franke dolgovale, one plačajo svoje kredite ob določenem času. Semin-tja opazujejo torej na švicarskem denarnem trgu neko pomanjkanje, imajoče svoj vzrok v nabavi kapi-tala za naložbo v inozemstvu in v dobavi obratnega kapitala za ino-zemske industrijske filialke.

Tako je tudi tako močna valuta, kakor je bil še pred kratkim švicar-ski frank, izgubila svojo gospodu-jočo moč, na njeno mesto sta stopila kot merilo vrednosti funt in dolar.

Uspehi III. Ljubljanskega velesejma.

Velesejmski urad je temeljem po-datkov, ki jih je dobil od razstav-ljalcev in po podatkih iz velesejm-ske pisarne same ugotovil, da so sklenile posamezne stroke kupčije v sledeči višini:

	Kron
strojna industrija	352,000.000
izdelki iz železa in jekla	120,000.000
ostali kovinski izdelki	34,000.000
poljedelski stroji, poljedelsko orodje	208,000.000
avtomobili, dvokolesa, pnevmatika, vozovi	32,000.000
elektrotehnika in razsvetljava	52,000.000
kozmetika, farmacevtski in kirurški izdelki	5,600.000
papirna industrija, grafika, kartonaža in pisarniške potrebščine	80,000.000
pohištvo in stanovanjska oprema, lesna industrija	44,000.000
usnje in konfekcija usnja	80,000.000
tekstilna industrija, tekstilna konfekcija, kožuhovina, perilo, cerkveni paramenti	72,000.000
klobuki, slamniki, košarstvo, vezene, čipke	16,000.000
lončena roba, majolike, fayence, steklo	14,000.000
galanterija, bijouterija, draguljarstvo, fina mehanika, optika, gravirji, pasariji	30,800.000
kemična industrija	89,200.000
industrija živil	128,000.000
slavbarstvo	6,800.000
godala	8,000.000

Skupaj 1.364,400.000

Vseh kupcij je bilo torej sklenjenih za 1.364,400.000 K, torej za 24 milijonov 400.000 K več kakor leta 1922 in za 764,400.000 K več kakor leta 1921. Posejilo je III. Ljubljanski velesejem okoli 140.000 obiskovalcev, medtem ko je obiskalo prvega 100.000 in drugega 120.000 obiskovalcev.

Razstavljalci so bili z doseženim kupčijskim efektom zadovoljni, kar najbolj dokazuje dejstvo, ker je že 99 odstotkov razstavljalcev letoš-njega velesejma izjavilo, da se bodo udeležili tudi IV. velesejma, kate-remu bo priklopljena tudi maribor-ska skupina. Zato se bo moral se-danji obseg sejmšišča izdatno raz-širiti. Uprava velesejma namerava na IV. velesejmu posvetiti posebno pažnjo interesom kmetijstva in male obrti, ki je velevažen činitelj na-rodne gospodarstva v Sloveniji.

Tako se bo naš velesejem razvil v stalno velevažno gospodarsko in-stitucijo, ki bo igrala v razvoju na-šega narodnega gospodarstva naj-odličnejšo ulogo.

Snažilno orodje za pisalne stroje
THE REX CO., LJUBLJANA.

Izredni občni zbor „Slovenskega trg. društva Merkur“.

»Slov. trgovsko društvo Merkur« je imelo dne 12. t. m. v društvenih prostorih v Gradišču izredni občni zbor. Zborovanje, ki je bilo jako številno obiskano, je otvoril pred-sednik društva g. Lilleg, ki je ugotov-il sklepčnost, pozdravil zborovalce v imenu odbora in poročevalce listov. Za zapisnikarja je imenoval gg. Kovača in Hribarja, nakar je prešel takoj na dnevni red. Na prvi točki je bila izročitev častnih dip-lom častnima članoma društva gg. Andreju Šarabonu, veletrgovcu v Ljubljani in Francu Golobu, tovar-narju na Viču. Predsednik je po-zdravil navzoča gospoda z nazna-nilom, da je priznal občni zbor slavljenca častno članstvo, odbor pa ju je odlikoval še z najvišjim možnim odlikovanjem, s poklonitvijo častnih diplom.

Poudarjal je, da se vrši ta izredni občni zbor v slavnostnem razpolo-ženju, ko se proslavita dva zasluž-na društvena člana S čim sta zaslu-žila slavljenca to odlikovanje in ko-liko sta napravila v dolgi dobi dela za razvoj in napredek tega važnega društva, je pri tej priliki nemogoče popolnoma pojasniti Pred četrtsto-letjem so se začeli naši trgovci za-vedati svoje narodne dolžnosti. Slo-venci so se emancipirali od svojih sovražnih nemških tovarišev in si ustanovili najprej »Sloven. pevsko društvo Merkur«, ki pa je že po krat-kem, jako uspešnem delovanju pre-šlo na stanovsko organizacijo. V teh časih in do danes sta delovala čast-na člana z vso vmeno v prid in do-bro društvu in slovenskemu trgov-

stvu. G. Šarabon kot varčen gospo-dar in ugleden trgovec, g. Golob pa kot večleten energičen, delaven in ambiciozen tajnik. Že v prejšnjem brezpravnem času je dobilo društvo večino v bolniški blagajni, gremiju in na več drugih merodajnih mestih. Društvo si je ustvarilo že takrat po-zicijo, za katero so zavidali društvo Nemci sami. Z ozirom na njune za-sluge ju odlikuje odbor s častno diplomom. — Predsednik je izročil gospodoma lične diplome, ki jih je izdelal v okusni obliki in lični orna-mentiki g. V. Bohinc, gojenec naše obrtne šole. Navzoči so vstali in vi-harno pozdravljali oba odlikovanca.

Gospoda Šarabon in Golob sta se ginjena zahvalila s toplimi besedami za izkazano odlikovanje in obljubila še nadaljno sodelovanje pri društvu. Pri tej priliki je gosp. Golob poleg kratkega očrta razvoja društva prav umestno povdarjal, naj društvo kolikor možno pritegne v svoje okrilje še ono mladino, ki do-sej še ni pri društvu in je ravno v tej nevarni dobi brez zaslombe in varstva. — Odlikovanca je po-zdravil nato zastopnik ministrstva za trgovino in obrt dvor. svetnik gosp. Marn kot član društva in 18 letni urednik društvenega glasila ter jima čestital k odlikovanju. V imenu gre-mija ju je pozdravil predsednik »Zveze trgovskih gremijev« g. Jela-čin, ki je čestital odlikovancema.

Nato se je razvila živahna debata glede spremembe nekaterih pravil. Med drugim se je določilo, da se sprejmejo tudi ženske v društvo »Merkur«, ki se bo jako pomnožilo

in vsestransko oživilo. Sklep je bil sprejet in določilo se je tudi po krat-ki debati, da dobe v odboru 2 mesti samostojne trgovke in 2 mesti na-stavljenske. Sprejete so bile z ozi-rom na ta sklep še nekatere manjše spremembe pravil in se je zvišala primerno razmeram in času dru-štvena članarina. Končno je prebral tajnik še kratko poročilo o društvu-

Nekaj pozabljenih stvari iz poglavja o trgovinskem kupu.

PRODAJA IZ SAMOPOMOČI.

Pripleti se ne redko, ob sedanjih razmerah celo često, da mora v varstvo svojih koristi prodajalec blago, katero je bil prodal kupcu, dati prodati na račun kupca. To je t. zv. prodaja iz samopomoči, ker je čin po zakonu dovoljene samo-pomoči, do katere zakon upraviču-je prodajalca na njegovo lastno od-govornost.

Prodajalec ima dolžnost, da hrani prodano, po kupcu pa še ne preje-to blago, in sicer traja ta dolžnost tako dolgo, dokler ni kupec s pre-jemom blaga v zamudi. Ta prejem pa ni morda predaja ali prevzem ali pridobitev v pravno posest ali celo že morda odobritev blaga; temveč — in to pred vsem pozab-ljajo — je zgolj dejanski prehod blaga iz prodajalčeve oblasti v ob-last kupca. S takim prejemom blaga pa je kupec v zamudi od trenutka, ko je njegova dolžnost, da vse stori, kar je potrebno za to, da preide blago iz oblasti prodajalca v njego-vo, dočim je prodajalec od svoje strani že vse v to svrhu potrebno storil. O zamudi torej ni govora, predno ne poteče rok, ki je bil do-ločen za prevzem, najsi je kupec morda že pred potekom tega roka izjavil, da blaga ne prevzame. Tudi ni treba, da bi bil kupec svoji za-mudi kako kriv, in prav nikake vlo-gue nima pri tem vprašanju to, da-li ni morda kupec tudi s plačilom kup-nine v zamudi.

Čim je torej kupec v zamudi s tem prejemom blaga in dokler je v tej zamudi, nastaneja prodajalcu dve možnosti, da se iznebi dolžnosti, hraniti prodano blago: založba bla-ga in pa prodaja iz samopomoči. Izbera med obema tema možnostima mu gre svobodno ter more po-seči po prodaji, dasi se je poslužil že založbe; tudi ne izgubi pravice do prodaje, ako je morda že vložil tožbo na prevzem blaga po kupcu ali celo že dosegel tako sodbo. — Vendar pa ne sme prodaje odlašati v namenu, da bi s tem kupca oško-doval; pa tudi iz nemarnosti njego-ve ne sme nastati tak kvarni učinek. Tudi bi se mogla vzreti po okolno-stih v prekomernem odlašanju pro-daje njegova molčeča odpoved pra-vici do prodaje. Vsekakor sme kup-pec pričakovati, da se opravi pro-daja brez nepristojnega odlašanja, ako mu je prodajalec s prodajo bil zapretil.

Razume se ob sebi, da je samo-pomočna prodaja napram kupcu neveljavna, ako se je opravila ne-opravičeno, t. j. ako niso bili dani doslej opisani predpogoji za pro-dajo. Isto velja pa tudi, ako sama po sebi povsem opravičena prodaja ni bila opravljena točno po onih trd-nih oblikah, katere zanjo strogo predpisuje trgovinski zakon. In to je, kar še v večji meri pozablja.

Ti zakoniti oblikovni predpisi se tičejo po eni strani zapretila samo-pomočne prodaje, na drugi strani pa njene oprave.

Prodaja se sme redoma predvsem opraviti le, ako se je bila kupcu predhodno zapretila. Ta določba ima namen, da dobi pogodbeni na-sprotnik priliko, da prepreči prodajo s tem, da popravi svojo zamudo, ali pa da ukrene vse, kar treba, da prodaja čim ugodneje izide. Za to je treba odposlati zapretilo tako za časa, da more izpolniti to svojo svrhu, da more torej kupec še prevzeti blago ali pa podvzeti potreb-ne mere za čim boljši uspeh pro-daje. Vendar zadostuje, da se na-znani, da se bode blago prodalo;

nem izletu v papirnico v Vevčah, pri čemur se je zahvalil vodstvu za prijazno razkazovanje in ljubeznivo pogostitev. Sklenilo se je, da prire-di društvo še več takih poučnih iz-letov v naše industrijske kraje. Predsednik je končno pozdravil po-novno slavljenca, zahvalil se za številno udeležbo in zaključil slav-nostno izredno zborovanje.

časa in kraja prodaji ni treba na-znati.

Ako se opravi prodaja brez tega predhodnega zapretila, prodaja na-pram kupcu nima veljave; tudi tedaj ne, ako bi kupec o prodaji po dru-gem potu in pravočasno izvedel ali se dražbe celo sam udeležil. Tudi ako je bil kupec pozvan, naj blago prevzame, ter mu je bil za to dolo-čen naknadni rok, a je sprejem ali prevzem blaga celo izrecno odklo-nil, to zapretilo ne sme izostati.

Zapretilo opustiti je marveč do-voljeno edino le v tem primeru, ako sta podana dva pogoja: da je bla-go podvrženo pokvari (ne pa samo razvrednotenju radi padanja cen) in da je nevarnost v odlogu. Poedini teh razlogov ne zadostuje; treba da se strneta oba. — V sedanji poslov-ni praksi pa se dogodi, da se pro-daja ravnodušno obavi brez pred-hodnega zapretila tudi, kjer zanj ni izjeme, in se tako napravi pogre-ška, katere pozneje ni moči več popraviti.

Kar se pa oprave same tiče, se sme prodaja obaviti nejavno samo, ako ima blago tržno ali borzno ce-no. Ne veljalo bi pa, ako bi prodajalec sam prodal blago, temveč se mora prodaja opraviti po trgovin-skem mešetarju, in le, ako trgovin-skega mešetarja ni, po uradniku, upravičenem za dražbe, torej ne po kateri drugi, za dražbe koncesijo-nirani osebi. Nikakor bi prodaja ne veljala napram pogodbenemu na-sprotniku, ako bi se blago prodalo morda trgovinskemu mešetarju ali takemu uradniku. — Blago je pro-dati po tekoči ceni, ne pa po prvi, ki se je kakorkoli dosegla. Ako bi se blago prodalo pod tekočo ceno, mora prodajalec svojemu pogodbe-nemu nasprotniku nadomestiti raz-liko med doseženo in tekočo ceno. Ako se tekoča cena ne da doseči, mešetar ali uradnik ne sme prodati blaga pod roko, temveč treba pro-dati blago javno. Javne prodaje pa zopet ne more opraviti prodajalec sam osebno, temveč smejo javno opraviti dražbo samo: občine, trgo-vinski mešetarji, notariji, javna skladiščna podjetja glede vskladiščenih stvari in zastavljalnice, hrambeni ter dražbeni uradi.

Javna mora biti nadalje prodaja tudi, ako blago nima tržne ali borz-ne cene. — Prodaja mora pa biti v obeh teh primerih res javna, ne sa-mo na videz javna: ne sme biti do-govor v prid kateremu udeležencu, ne smejo se zvijačno ali tudi le po nemarnosti odvracati dražitelji od dražbe. Prodaja, ki ni čisto javnega značaja, napram kupcu ni veljavna. Ni pa zadržka, da se javne prodaje ne bi udeležil prodajalec kot sodra-žitelj in celo kot kupec, dočim se nejavne prodaje ne more udeležiti, ker bi ta potem ne bila več prodaja.

Glede kraja samopomočne pro-daje velja, da jo je obaviti na kraju, kjer se blago nahaja, ko kupec bla-go prejeti odkloni; torej na kraju odposiljalne, ako je kupec s preje-mom že tedaj v zamudi, sicer pa in redoma na kraju namembe. Mogoč je pa tudi kateri drugi kraj; po okol-nostih tudi na potu, ako si kupec na primer na potu blago ogleda in ne-upravičeno izjavi, da blaga ne sprej-me. V vsakem posameznem prime-ru je uvažati, da li niso okolnosti ta-ke, da bi redni trgovec v dobri veri ne smatral prodaje na kakem dru-gem kraju za umestnejšo, bolj v in-teresu kupca. Brez potrebe pa se drug kraj ne sme izbrati in je v ta-kem primeru prodaja napram kupcu neveljavna.

Dražbeni narok je tudi objaviti, in mora ta objava tudi po času biti primerna. — Končno je prodajalec dolžan, da o opravljeni prodaji takoj po možnosti kupca obvesti, kolikor namreč to gre brez čezmernih stroškov in čezmernega truda. Ako bi prodajalec to obvestilo nepravilno opustil, jamči kupcu za škodo, ki bi utegnila nastati iz tega, da je bilo obvestilo opuščeno.

Prodaja gre na račun kupca. Izkupilo se izroči prodajalcu, ker se je opravila prodaja po njegovem naročilu; on pa mora obračunati s kupcem, ki mu ostane obvezan še nadalje, ako ni popolnoma krit iz izkupila. Ker gre prodaja na račun kupca, ima prodajalec tudi pravico do stroškov prodaje, pa tudi do provizije. Previšek izkupila prilike seveda kupcu.

Na račun kupca pa gre prodaja samo, ako je bila podvzeta upravičeno, pa tudi taka samo, ako je bila opravljena v zakonitih oblikah. V tem zmislu, treba reči, gre prodaja tudi na odgovornost prodajalca, katerega teži tudi breme dokaza, da je prodaja zakonita po predpogojih in po obliki. Strogost obrazloženih zakonitih oblik je, kakor bodi zopet poudarjeno, taka, da je prodaja proči tem oblikam napram kupcu neveljavna, in to tudi v primeru, da se je izven zakonite oblike dosegla višja cena! Druge oblike se ne smejo izbrati, tudi ne v primeru, da je po posebnih okoliščinah v posameznem slučaju nemogoče, držati se zakonitih oblik: v tem primeru se pravice po čl. 343 trg. zak. sploh ne morejo izvrševati in je prodajalcu pač odvzeta možnost, da poseže po prodaji iz samopomoči.

ITO zobna pasta je moderno in najboljšo sredstvo za čiščenje zob.

Trgovina.

Živinski sejem v Mariboru ustavljen. Običajni živinski sejem, ki bi se moral vršiti v torek dne 11. t. m. v Mariboru, je bil na ukaz pokrajinske vlade ustavljen. Prignanih je bilo na sejem okoli 575 glav, med katerimi je živinozdravnik ugotovil slinovko, ki se je pojavila pri živini, ki je bila prignana iz Hrvaške. Na prijavo živinozdravnika, je pokrajinska uprava sejem takoj ustavila.

Češkoslovaško-francoska trgovinska pogodba je stopila s 1. septembrom provizorično v veljavo. Obe državi imata pravico revizije po preteku osmih mesecev, toda brez odpovedi.

Ruska zunanja trgovina. Ruska vlada, po izjavi Krassina ob priliki poljedelske razstave v Moskvi, ne namerava opustiti monopola na rusko zunanjo trgovino. Po Krassinovem mnenju bo ruska trgovinska bilanca še pred koncem leta aktivna za 200 milijonov zlatih rubljev. (Poročilo izhaja iz nemške brzojavne agenture Wolff.)

Zatvoritev poljskih borz. Poljska vlada je zaprla do nadaljnjega vse denarne in devizne borze.

Naraščanje draginje v Nemčiji. Razmere v Nemčiji se ne ozdravljajo, draginja stalno raste; tako stane tam danes žemlja že 75.000 mark, a 1 liter marčnega piva pa 2.100.000 mark. Pričakuje se pa, da bo že tekom dni izročila nemška vlada francoski in belgijski vladi noto glede ukinjenja pasivnega odpora v ruhrskem ozemlju, s čemur bi se napeto ozračje, ki vpliva tako usodepolno na gospodarske razmere, kmalu poglelo.

Cene vžigalic. Vžigalice stanejo danes pri odjemu enega zaboja, škatlica 93 para. Po kateri ceni naj jih potem zaračunajo trgovci na deželi trafilkanu, da bo isti pri tem še nekaj zaslužil, ko se jih nad 1 Din ne sme prodajati? Pamešno bi bilo, da bi vsi trgovci na deželi odklanjali prodajo vžigalic in da bi prodajo prepustili monopolni upravi, naj jih uprava prodaja direktno založnikom tobaka, kakor to baki! Davčna oblast le obdavči v deželni trgovini z 10 do 20% zaslužka. Ako kupi trgovec en zaboj vžigalic, stanejo ca. 4.700 Din z voznino in prometnim davkom, pri tem zaboju zasluži, ako jih oddaja cele zavoje 95 Din, 50 dinarjev pri celim zaboju. Ker obra-

tuje danes le malokdo s svojo gotovino in delajo skoro vsi s kreditom, se morajo računati še 18% bančne obresti, kar znaša okoli 140 Din v dveh mesecih, ker leži en zaboj prav gotovo po dva meseca na zalogi predno se ga proda. Tako dela trgovec kuluk za monopolno upravo!

Denarstvo.

Emisija nove valute v Nemčiji. Vprašanje nove valute je definitivno rešeno. Osnova se bo nova emisijska banka, ki bo izdajala nov denar neodvisno od finančnega ministrstva, toda v zvezi z državno banko. Včeraj je državni kabinet razpravljal o novi valuti. Končno veljavno je bilo sklenjeno, rešiti to vprašanje z uvedbo zlatega dolarja.

Carina.

Carinjene premičnine beguncev in preseljencev. Carinski svet pri generalni direkciji carine je sklenil, da se na podlagi člena 6. zakona o splošni carinskih tarifi in v smislu točke šeste arazmana med našo kraljevino in Madžarsko dovoli uvoz kakor tudi izvoz premicnin naših beguncev iz Madžarske in madžarskih častnikov in uradnikov, ki so ostali v naši državi brez plačanja carine in postranskih pristojbin.

Izvozne carine na žito v Bolgariji. Bolgarska vlada je odredila izvozno carino za izvoz žita na 10 odstotkov vrednosti izvoženega blaga, za izvoz moke pa na 6 odstotkov vrednosti izvoženega blaga.

Dovoljen uvoz surovine za izdelovanje cigaretnega papirja. Ministrstvo financ je na prošnjo fabrikantov cigaretnega papirja v naši državi odobrilo uvoz papirja za izdelovanje cigaretnega papirja brez plačanja uvozne carine z dovoljenjem uprave monopolov.

Davki.

Davek na poslovni promet. V pretekli proračunski dobi je dosegel donos tega davka, ki je bil proračunjen na 250 milijonov dinarjev, po uradnih cenitvah — definitivna vsota še ni ugotovljena — približno 350 milijonov. Na tem donosu je Slovenija udeležena najmanj z 1/10, kajti v Sloveniji se je plačalo skoro 28 milijon. davka na poslovni promet edino pri davčnih uradih, najmanj 7 milijonov pa pri državnih blagajnah izven Slovenije povodom izplačil za državne nabave in pri carinarnicah v obliki 10% davka za uvoz luksuznega blaga.

Promet.

Telefonska proga Beograd—Split. V nekaj dneh bo predana prometu telefonska proga Beograd—Split, ker so vsa tehnična dela že skoraj dovršena.

Prometne ukinitve. Sprejemanje in odpošiljanje pošilk v vozovnih nakladah na naslov B. A. V. Holzindustrie A. G. za postajo Budapest, Angyalföld je do nadaljnjega ukinjeno. Medpolne pošiljke naj iztečejo. — Sprejemanje in odpošiljanje pošilk rži na naslov »Király Mühle« za postaje Budapest, Dunaparti, Feherpalyandvar je do nadaljnjega ukinjeno. Medpolne pošiljke zadržite in stavite pošiljateljem na razpolaganje. — Sprejemanje in odpošiljanje pošilk krompirja v vozovnih nakladah za postaje Budapest, Dunaparti, Feherpalyandvar je do nadaljnjega ukinjeno. Medpolne pošiljke naj iztečejo. — Prometno omejitev za pošiljke žita na naslov »Eerste Bekerscsabaer Dampfmuhle Rosental Marton« za postajo Bekerscsaba in za pošiljke drv na naslov »Lipolvarosi Goetz Favag« za postajo Budapest, Lipolvaros objavljeno z našo brzojavko štev. 411, točka 1. in 2., dne 4. septembra 1923, razveljavimo.

Hmelj.

XXIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zatec, CSR, dne 6.9. 1923. Obiranje hmelja se izvršuje pri suhem vremenu in bo koncem tedna tudi že povsod pri kraju ter je prineslo veliko razočaranje glede množine. Cenitve so se dosegle le v nekaterih nasadih ob Ogru. Cenjena skupna množina žateškega okoliša bo istinito torej zanekaj tisoč stofov manjša, kot smo se je nadejali. Natančneje se bo izvedelo potkom poizvedovanj od občine do občine. Kupci in pivovarji so presenečeni o lepo zeleni barvi, egalni rasti in o drugih vrlinah našega pridelka, kakor že dolgo ne. Tudi obiranje se je letos izvrševalo prav lepo in skrbno in to vsled po-

zivov, katere smo razposlali vsem občinam. Dasi je že precej za basanje pripravljenega hmelja, se vendar kupčija ne more prav oživeliti. Kupci in pivovarji čakajo, da se uredé cene na svetovnih tržiščih. Pri malenkostnem povpraševanju in pičlem nakupovanju se dnevno prodajajo manjše parije 2 do 10 bal po 2700 — 3000 Kč za 50 kg in še 2% za prometni davek. — Producenti ne silijo k prodaji, ker so se varali glede množine in ker so imeli z večkratnim škropljenjem prav obilo stroškov, kateri se morajo pri prodaji upoštevati. Kupčija bo v kratkem oživela, ker bodo domači pivovarji morali skrbeti za potrebno krilje, in da jim tujezemski trgovci ne bodo prekupili in preplačali izborna lepo blago. — Hmelj iz leta 1922 se plačuje po 2125 — 2150, oni iz leta 1921 pa po 1800 — 1900 Kč za 50 kg. Nova kupčija bo šele oživela, kadar bo zadostil novega blaga dovoženega na trgu. — Konečno razpoloženje je mirno. — Savez hmeljarskih društev.

Iz naših organizacij.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani priredi v letošnji plesni sezoni za svoje članstvo in prijatelje društva plesni tečaj. Prijave sprejema društvena pisarna Gradišče 17/I. med uradnimi urami od 9. do 12. in od 3. do 6. in sicer najkasneje do torka dne 18. septembra t. l. Dne 14., 17. in 18. septembra se sprejema prijave tudi zvečer od 6. do 7. ure. Prijavnikom je vplačati vpisnino 10 dinarjev za osebo. Tečaj bo en večer v tednu in ob nedeljah popoldne. Odbor.

Dobava, prodaja.

Dobava orodja. Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 22. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave orodja.

Dobava raznega maziva. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 22. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega maziva (strojnega olja itd.)

Dobava ključev, klešč itd. Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 22. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih ključev (francoskih in drugih), klešč, škarij za sekanje pločevine ter prebičajev.

Pogoji in natančnejši podatki o gornjih dobavah in prodajah so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Konfekcijska in krojaška podjetja se s tem opozarja na v Uradnem listu z dne 8. septembra 1923, št. 84, na str. 528 razglašeno licitacijo, ki se ima vršiti dne 15. septembra 1923 ob 9. uri popoldne v pisarni komande V. žandarmerijske brigade v Ljubljani, glede izdelave hlač, da bo navedena licitacija javna, ustlena in ne pismena (ofertalna) ter da je potrebno, da pride navedenega dne k licitaciji poedini interesent.

Razno.

Solunsko vprašanje. Dne 11. t. m. je na seji ministrskega sveta prišlo v razpravo poleg tekočih zadev tudi vprašanje solunskega pristanišča oz. definitivna konvencija med Grško in našo državo glede svobodne cene. Ministrskemu svetu je podal izcrpno poročilo o poteku pogajanj z grško vlado naš atenski poslanik Živojin Balugdžić. Konvencija, ki se ima skleniti z Grško za ureditev solunskega pristanišča za našo importno in eksportno trgovino, obsega štiri glavne točke: 1. veterinarsko konvencijo, ki urejuje veterinarsko službo in veterinarsko kontrolo pri uvozu naše živine 2. pošto - brzojavno konvencijo, urejajočo pošlni in brzojavni promet med solunskim pristaniščem in našo državo. Ta konvencija vsebuje določila za prošli brzojavni in

pošlni promet. 3. železniško prometno konvencijo in 4. carinsko konvencijo. V solunskem pristanišču bo dan naši državi na razpolago prostor 24.000 m² za iztovarjanje in natovarjanje blaga z vsemi primernimi skladišči. Z ozirom na to, da je treba še nekatere važne točke konvencije na licu mesta proučiti, je ministrski svet sklenil, da odpočujeta po končanih slavnostih v Bitolju na čast padlim francoskim vojakom prometni minister dr. Velizar Jančević in pa minister trgovine dr. Dragotin Kojić v Solun, da proučita situacijo na mestu. Ministrski svet da Balugdžiću vsa potrebna pooblastila za sklenitev konvencije z Grško in nje podpis. Konvencija ima stopiti v veljavo takoj, ko bo ratificirana od kompetentnih vlad in parlamentov.

Bogata češpljeva letina v naši državi. Neka srbska tvrdka je ponudila Čehom 300 do 400 vagonov češpelj franko Ljubljana ali Beograd. Čehi bodo porabili češplje za izdelavo čežane ali pa kuhanje slivovke.

Prihodi državnih imetij. Naša država ima na razpolago 74.546 državnih imetij, ugodnih za obdelavanje. Prihodi teh imetij, ki jih je prejela država v teku letošnjega leta, računajoč od meseca junija 1922 do julija 1923, iznašajo 42 milijonov 654.385 dinarjev 40 para.

Pregled dela za reguliranje Save. Ministrstvo za kmetijstvo in vode je določilo strokovno komisijo, katere bo pregledala tok Save in dela, ki so se začela glede regulacije reke, čiščenje sluge in pripravo za paroplovbo.

Osnovanje banke z angleškim kapitalom v Varšavi. V Varšavi se bo te dni otvoril pod imenom »Varšavsko - Londonska - Banka«, denarni zavod z sodelovanjem angleškega in poljskega kapitala. Osnovna glavnica znaša 25 milijard mark. Angleški sindikat participira s 200.000 funti sterlingi. Banka se bo v glavnem bavila s financiranjem trgovine in industrije.

Zbor centrale industrijskih korporacij. Dne 17. in 18. t. m. se bo vršil v dvorani Jugoslovanske banke, zbor delegatov vseh industrijskih korporacij;

Prodaja državne svile. Dne 1. septembra t. l. je bila v ministrstvu trgovine in industrije državna licitacija za prodajo surove svile iz državnih zavodov, ki se nahajajo v Pančevi in Novem Sadu. Količina, ki se je ta dan prodala znaša 2.000 kg. Cena, ki se je dosegla na licitaciji, je varirala med 85 in 86 švicarskimi franki za kg. Ker so cene za surovo svilo v inozemstvu, osobiho v zadnjem času znatno narasle, je minister trgovine in industrije anuliral prodajo, ker se po mnenju strokovnjakov more doseči mnogo povoljnejše cene nego so one, po katerih so bile prodane. Zbog tega vprašanja je bila določena za včeraj popoldne seja svilarskega odseka, na kateri se bo poleg drugih vprašanj razpravljalo tudi vprašanje prodaje svile iz državnih tovarn.

Kongres inženjerjev v Splitu. Dne 8. septembra je bil odprt v Splitu kongres jugoslovanskih inženjerjev, katerega se je udeležilo 120 delegatov iz vse države. Kongresu je predsedoval inženjer Dimitrijević. V nedeljo so bili udeležniki na izletu po srednji Dalmaciji, v ponedeljek se je kongres končal. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se med drugim zahteva železniška zveza Dalmacije z notranjostjo ter da se zgradi v Splitu velika trgovska centralna luka za Jugoslavijo.

Žetev v Romuniji. Po zadnjem poročilu romunskega poljedelskega ministrstva znaša celokupna površina posevov žitaric 2.550.000 ha napram 2 milijonom 650.000 ha v prešlem letu. Donos za ha se ceni na 100 kg, tako da bo znašala žetev približno 225.000 vagonov, od katerih je določeno 150.000 za domači konsum, 60.000 se bo pridržalo kot seme za prihodnje leto in 45.000 vagonov ostane na razpolago za izvoz.

Povišanje cene nemške soli. Nemški sindikat za prodajo soli je štirikratno povečal cene za kameno sol z veljavo od 20. avgusta t. l. Za prodajo po 1. septembru so se cene povečale na novo še za 100 odstotkov.

Peč-štedilnik »Univerzal«. Ze na lanskem velesejmu je vzbujala neobičajno pozornost peč, ki sta jo razstavila gg. Engelman in Rozman in ki se kuri lahko tako z žaganjem, premogovim prahom,

čreslom, šoto, sploh z manj vrednimi gorilnimi odpadki kakor tudi z navadnim gorivom, kot z drvmi, premogom itd. Kljub temu, da so bile te peči takrat še proizvodi naših domačih milih obrtnikov - železninarjev, so se v kratkem splošno priljubile zbog svoje praktičnosti in cene kurjave. Deseturno neprestano gorenje drobnega goriva (žaganja) stane le okrog 25 par, pri uporabi navadnega goriva (lesa, premoga itd.) pa se doseže 50 odstotkov prihranka. Sedaj pa so prevzele proizvodnjo teh peči Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani in so na le-

tošnjem velesejmu postavile na trg proizvod, ki more konkurirati z proizvodi velikih specijelnih tovarn za peči. V pečeh »Univerzal« so združene nastopne prednosti: 1. V njih je mogoče kuriti že opisane manjvredne odpadke z enakim pridom in uspehom, kakor navadno gorivo. 2. Doseženo toploto je mogoče zadržati v peči zbog principa dveh dimnih cevi, kajti znano je, da odhaja v navadnih pečeh več kot polovica toplote neizrabljene v dimnik. 3. Ako ni žaganja itd. pri rokah, se lahko kurijo te peči z navadnimi drvmi ali s premogom. Te peči je tedaj ločiti

od onih, ki se kurijo le z žaganjem. 4. Te peči so uporabljive tudi za kuho. Pojasnila daje in naročila sprejema tvrdka proizvajateljica: Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

Tržna poročila.

Zagrebska blagovna borza (11. sept.) Na produktni borzi noliirajo: Moka »0« franko Ada, blago 560, baza »0« sorbirana franko Ada, blago 555, št. »2« franko Ada, blago 505, št. »6« franko Ada, blago 405, moka »0« banatska, franko vagon Beograd, blago 550, »5«

banatska, franko Vel. Bečkerek, blago 450, bačka koruza franko Sv. Ivan, blago 272.50, banatska pšenica 80 kg. Zenta, blago 345, rešetani oves slavonski, paritela Zagreb, blago 255, beli fižol franko slav.-hrv. poslaja, denar 440. Tendence za moko in pšenico čvrsta.

Povprečne cene za žilo v Pragi. Te dni je Deželni biro dela oficijelno objavil, da so povprečne cene za žilo na praški produktni borzi tekom meseca avgusta t. l. znašale: cene za pšenico 148 Kč., za jecmen 109 Kč., za koruzo 95 Kč.

Opravična številka: E 344, 345/23.

Dražbeni oklic.

Dne 22. septembra ob 9. uri dopoldne prodado se na kolodvoru v Laškem po javni dražbi sledeči predmeti:

1 parna lokomotiva za ozkotirno železnico, 1 strugarski stroj in 1 stružni stroj.

K draženju se bo začelo pozivali šele pol ure po zgoraj navedeni uri; med tem še lahko te predmete ogleda.

Okrajno sodišče v Laškem, 26. julija 1923.

Ivan Jelačin

Ljubljana

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Zaloga sveže pražene kave mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna posrežba!

Zahtevajte cenik!

Na veliko in malo!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), nadalje potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezanine, svilo, tehnične decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Naročajte in razširjajte
„TRGOVSKI LIST“!

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Leop. TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

Naprava kompletnih elektrarn, Zaloga raznih motorjev, svetilnih teles, žarnic in inštalacijskega materiala.

Načrte in proračune na zahtevo.

Veletrgovina

GREGORC & VERLIČ

LJUBLJANA

priporoča

špecerijsko, kolonijalno blago

in vsakovrstno žganje.

Zahtevajte cenike!

Telefon 246. Brzjavke: Grelič.

SANA

Tvornica čokolade d. z o. z.

Hoče - Maribor

Najfinejše vrste čokolade in kakao.

Kvaliteta najboljša

Cene ugodne

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za popravljanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. — Proračuni brezplačno in poštne proslo. — Popravila točno in po najnižji ceni.

Pločevinasta ambalaža, kakor kanle za firnež, olje, bencin, doze za barve, ::: kandite in konzerve. :::

Veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, knjigarna, umetnine in muzikalije

Goričar & Leskovšek

Celje

je najugodnejši vir nakupa za trgovce.

TISKARNA MERKUR

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, pravila, koledarje, posetnice

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA DELNIŠKA DRUŽBA

Ljubljana

Tiska trgovske in uradne tiskovine, pisemske kuverte in druge tiskovine

Simon Gregorčičeva ulica štev. 13. — Telefon 552.

Kavo v praženje

sprejema Delniška družba „Triglav“ Šmarca pri Kamniku

Sladna kava, „Družinska kava“, „Mešana kava“, Testenine

Otroški vozički

več vrst. Dvokolesa raznih modelov, najnovejši motorčki ameriškega tipa „EWANS“. Velika zaloga pnevmatik in delov po najnižji ceni. — Sprejemajo se tudi vsa popravila, emaliranje in poniklanje.

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

NAJSTAREJŠA ŠPEDICIJSKA TVRDKA V SLOVENIJI

R. RANZINGER

LJUBLJANA špedicijska pisarna JESENICE

Podjetje za prevažanje blaga južne železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Zaccarinjenje. — Podjetje za prevažanje po hišiva. Skladišče s posebnimi kabinami za pohišivo

Brzjavji: Ranzinger.

Interurban telefon št. 60

J. BALOH

galanterija, drobnarije, papir, pletarski izdelki

Na debelo in drobno

MARIBOR, Grajski trg 3

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica štev. 1.

KAPITAL in REZERVE Din 17,500,000—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavji: Trgovska

Telefoni: 159, 146, 458

EKSPOZITURE

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (menjalnica v Kolodvorski ulici)